

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, szombat 1912. április 13.

82. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer ház 1 em.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.

Félévre . . . . . 12 kor. | Egy hónapra . . . . . 2 kor.

Egyes szám ára helyben 6 fillér.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A munkakereset fokozás.

Idehaza és a külföldön is legnagyobb probléma az, hogyan lehetne a mezőgazdasági munkásnépnek kereseti viszonyait javítani, illetőleg miként lehetne a téli kényszerű pihenés keresethiányán segíteni. Azt hisszük, mi nagyon jó nyomon vagyunk, midőn a tömegtermelő mezőgazdasági háziipart gondoljuk annak az arkanumnak, mely behégeszteni tudná azokat a sebeket, melyeket a téli keresethiány, a kényszerű pihenés okoz. A mezőgazdasági tömegtermeléshez jóformán ingyen rendelkezünk anyaggal; a folyók partja fűzrel van tele. Az erdőkoszoruzta hegyek kínálják a faanyagot, sás, szalma szintén bőven áll rendelkezésre. És ahogy a földmivélés intenzívebben fog munkához és ahogy évről-évre nő baromfi-, gyümölcs- és szőlőkivitelünk, — egyre több ládára, kosárra van szükség, mely néhány száz ezer kéznek adhat munkát. Hiszen még ma is, mikor már valami nyolcvanezer háziiparos áll télen dologba, ezeknek a tömegtermelő cikkeknek a termelésére, még ma is millió koronák mennek tőlünk külföldre szállító kosarakért, melyekkel Galicia és Csehország lát el. Miért ne készíthetnők mi ezt magunk? Miért kell ezekkel a milliókkal a külföldnek adoznunk?

A kivándorlás ellen, valamint általában a munkások anyagi helyzetének a javítására kétségkívül egyik legfontosabb szer a munkásoknak téli foglalkoztatáshoz juttatása. Hazánk

kedvezőtlen munkásviszonyainak egyik fő oka az, hogy a gabonatermelés rendkívül előtérben állása folytán a munkások tetemes része csupán a nyári hónapokban, sőt számos munkás-kéz csak az aratás idején talál foglalkozást, ellenben a téli hónapokban a mezői lakosság nagyrésze munka nélkül szűkölködik. Ezzel párhuzamosan a munkások háztartásában beálló gyakori zavarok járnak, mert feltéve, hogy a munkás a nyári hónapokban, illetőleg az aratás alatt annyit keres, hogy ebből egész éven keresztül megélhetne, a legtöbb munkásban hiányzik az előrelátás, hogy az így összeröplődt magas keresetét az egész év szükségletére arányosan felossza.

Eppen ezért a mezőgazdasági munkások helyzetének tartós javulása csak az esetben várható, ha céltudatosan gazdasági politikával olyan kereseti viszonyokat teremtünk, melyek lehetővé teszik, hogy mezőgazdasági munkásnépünk kifejtse teljes munkaejét s az év minden szakában megtalálja megélhetésének feltételeit, a keresetet nyújtó foglalkozást.

Ebben az irányban a földmivélésügyi miniszterium igen éredek munkásságot fejt ki. Idetartozik a nagyobb jelentőségű s a belterjesebb gazdálkodást előmozdító tevékenységen kívül a téli gazdasági háziipari tanfolyamoknak a rendezése, melyeknek a száma évenként már az 500-at is meghaladja és melyeken a résztvevő munkások száma évenként a 15.000-et is meghaladja.

A gazdasági háziiparral való foglalkozás

fejlesztése céljából az 1890. évben kezdette meg a földmivélésügyi miniszter a gazdasági társadalom bevonásával nagyobb arányú akcióját.

A munkásoknak a gazdasági háziipar egyes ágában való begyakorlása céljából ez idő szerint évenként téli időben, amidőn a külső gazdasági munka szünetel, az egész ország területén 508—600 községben, hat héttől hat hónapig tartó tanfolyamokat rendez a miniszterium, melyeken a munkások díjmentesen vehetnek részt. Földmivésiskolákon és gazdasági ismétlőiskolákon, hol a földmivélő nép gyermekei részesülnek 14 éves kortól oktatásban, a gazdasági háziipar gyakorlati tanítását szintén elrendelte a földmivélésügyi miniszterium s az iskolákat a tanításhoz szükséges eszközökkel felszerelte.

Az 1899. év óta ez ideig közel 5000 gazdasági háziipari tanfolyam tartott, melyeken mintegy 80.000 mezőgazdasági munkás vett részt és sajátította el a gazdasági háziipar egyik másik ágának üzését.

Ezeket a téli tanfolyamokon a kosárfonásra, a seprűkötésre, gyékény- és szalmafonásra, továbbá a fafaragó munkákra tanítják meg a népet, tehát használati cikkek gyártására. Ezek előállításának elsajátítása különösen technikai ismereteket, sőt nagyobb kézi ügyességet sem igényelnek, a nagyipar és gépek versenye mellett is fennmaradhatnak, mint keresetet biztosító téli foglalkozások.

Tanfolyamokon nagy súlyt helyeznek

„A Tengerpart“ tárcája.

A csodás Brazília.

Rio de Janeiro, április.

Don Pedro hajdani birodalma olyan rengeteg terjedelmű, bensejét még oly kevesen kutatták át és olyan szorványosan van csak betelepítve, hogy eddig nagyon kevesen ismerhették meg rendkívül természeti szépségeit és látványosságait. Legismeretesebb ezek között — eltekintve a tömörkedő szigetecskéivel tarkított csodaszép öbölről — a meredek sziklában csucosodó erdőhegység, amelyhez Rio de Janeiro városa támaszkodik.

A Corcovado égnek meredő sajátos sziklacsucs, a Gavea, amelynek koronáján egy óriási, négyszögletű koporsóhoz hasonló sziklatömb terpeszkedik és a Tijuca három éles csúcsa minden utazónak szemébe ölik és az utat a szédítő magasságban nem is kerül valami nagy fáradságba. A 800 méter magas sziklacsúcs félmagasságig a városból villamos kocsik közlekednek. A félmagasságból az utat vagy gyalogszerrel, vagy pedig fogaskerekű vasúton teszik meg. A legfelsőbb csúcs tővében, árnyas fák között rejtőzött nyári szálloda fogadja a gyakori vendégeket. A hegy csúcsát — a melyről gyönyörű kilátás nyílik Rio de Janeiro és a számtalan szigetecskét magába foglaló öbölre — hetenként többször villamos fényvel világítják ki.

A Tijuca nagyszerű erdőrengetegébe

szintén tramwayvonalak vezetnek. A hegységben azonban a turisták legszívesebben drágán fizetett automobilokon robognak. A festői hegycsoportokat, gondosan ápolat és jókarban tartott utak szelik át. Egyes helyeken pavilonok vagy virágos kertek nyújtanak pihenőt. A forrásokat medencébe szoritották és ezekből táplálják a fővárost, tiszta, friss és jó ivóvízzel. Ezek a vezetékek többnyire még a XVIII. századból származnak. Az újabb kor megelégedett azzal, hogy a régi, falazott vízvezetéket csövekkel helyettesítette és az utakat villamos vonalak számára kiépítette. Ezeket a hegységeket nemcsak a páratlanul remek kilátások, hanem buja növényzetük és tarka állatviláguk teszi érdekessé.

Noha mindenütt meglátszik az emberi kéz munkája, mégis sűrű, bozotos őserdő fedi a hegyeket és völgyeket. Az óriási lombos fák szinte meggörnyednek a rájuk felkuszó brolemiák, liánok, orchideák és egyéb növények terhe alatt. A nálunk gondosan ápolat pládonron itt óriási füzérekben kigyózik fel a faörzökök. A szép, tarkavirágú callas, a színeslevelű, hatalmas arum buján tenyészik a nedvesebb helyeken. A vadonban nem szünetel a madarak éneke, a bogarak és egyéb rovarok zümmögése. Olykor-olykor vad ordítással egy sereg tarka papagáj repül a sűrű erdősegen át. Majomnyavogás is hallatszik gyakran. Az őserdőről szóló örök hallgatás meséje a valóságban itt nem bizonyul be. A nyári időszakban Brazília őserdeje éppen olyan hangos és zajos, mint tavasszal az

európai erdők. A napsugárban itt is röpködnek és zümmögnek az ezerszínű, tarka pillangók.

Erdemes, a vasúton kétóránnyira fekvő metropolisba is kirándulni, ahova régebben a felutat hajóval kellett megtenni. Ma már Rio de Janeiro legtávolabb részéből is vasút visz a gazdag növényzetű síkságon át, a szép zöld hegyek közzé, ahol majdnem 1000 méternyi magasságban fekszik a csinos kis városka. A virágokkal dusan behintett mocsaras síkság alatt, rég elfeledett, hajdan virágzó városok vannak eltemetve. Egy düsszeldorf német vállalkozó most arra vállalkozott, hogy ezt a síkságot a mocsaraktól megtisztítja és megtermekenyíti. A síkságon túl fogaskerekű vasút, gyönyörű völgyeken, nagy sziklahasadékokon és mélységeken át emelkedik lassacskán a magasságba. Az öbölre és Rio városára nyíló kilátás felejtetetlen benyomást tesz a szemlélőre, mert a magasságból nézve, a tájék inkább északi jellegűnek látszik. A kis város, német neveket viselő völgyekben, szép, árnyas fasorokban, tiszta patakok partján húzódik végig. Minden oldalról kellemes sítautak nyílnak. Virágzó kertekben tarka kolibrimadarak röpködnek a különböző államok képviselőinek hajlékai körül.

Mindezek középpontjában áll annak a nagytemplomnak regényes romja, amelyet Iza-bella infánsnő, közvetlen a császárság előtt alapított és amelynek egyik szárnyán még most is festőileg kiválik a Madonna nagyarányú szobra. Az infánsnő remek palotája, amelyben azelőtt a német követség volt elhelyezve, most az amerikaiak tulajdona.

arra, hogy a munkások kellő gyakorlatot szerezzenek a tömeges fogyasztás tárgyát képező piaci cikkek rendszeres gyors és olcsó termelésében. Az évenkénti 500 téli háziipari tanfolyamon készült tárgyak értékesítése után félmillió koronát meghaladja a bevétel, mely összeg mint munkadíj osztatik ki a munka arányában a munkások között.

A gazdasági háziipari tanfolyamokat a gazdasági egyesületek és gazdakörök, a vármegyei mezőgazdasági bizottságok és megyei iparfejlesztő bizottságok, részint pedig a népmivelési és közjótékonyági szövetkezetek, gazdasági akadémiák, földmívelőiskolák, gazdasági szakintézetek stb. a földmívelésügyi miniszter megbízása szerint és támogatásával rendezik.

Az ismétlődő iskolai tanítók ezirányú képzése céljából a nyári szünetekben a minisztérium több tanfolyamot rendez.

Hogy a földmívelésügyi minisztériumnak ezt a tevékenységét milyen hatalmas haladás kísérte, legjobban mutatja az, hogy százat meghalad azoknak a községeknek a száma, ahol a háziiparos munkások termelő és értékesítő szövetkezetet alakítottak. És hogy ez nem apró közgazdasági vállalkozás, jelezzük azt, hogy a tápéi gyékényfonó háziipari szövetkezet múlt évi mérlegében 350.000 koronát mutat ki, mint olyan összeget, melyet tagjainak készített munkájukért kifizetett. Volt munkássalad, nemcsak itt, hanem az ország számos helyén, melynek téli keresete a háziipar révén a kétszáz koronát bőven meghaladta. Nem ismeri a magyar földmívelő helyzetét az, aki az összeget csakélyli és nem annak látja úgy, ami: olyan kezdésnek, melyből a népjólét virága fakadhat.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A Nákó-könyvtár az állami tisztviselők egyesülete tagjai részére minden pénteken este 6-tól 7-ig áll rendelkezésre a Cambieri-téri állami elemi fiúiskolában.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

Látványosságzámba mennek azok a vasúti vonalak, amelyek Santos és Parana-guából kiindulva, a part magas hegységeit áthidalják. Santosból San-Paoloba a hatalmas emelkedésre, egy óriási, gépek által mozgatott sodronypályán lehet feljutni; az ut a meredek hegygerincen, csodás öserdőn vezet a fensikra, amelyen San-Paolo elterül.

Sokkal egyszerűbb azonban a Parana-gua és Curityba várost összekötő vonal. Itt az ut szerpentinekben, sodrony és fogaskerekű nélkül kanyarodik hasadékok és vizesések fölött, leirhatatlanul csodás szikla-alakulatokon át, lassacskán a magasba. Az öserdő virágai ott az orchideák és sötétvörös amaryllisek. A magasból visszafelé az utat nyílt drezinákön tehetjük meg, amelyeket a vasutak kezelősége készségesen bocsát rendelkezésünkre. A könnyű járművek saját súlyuktól vezetve gyorsvontatással siklanak lefelé a hegygerinceken.

Brazília főlátványosságát mégis azok az óriási vizesések képezik, amelyek a Curityba mellett fakadó Ignassu folyam forrásából erednek. Az utat oda most még Buenos-Ayresből kell megtenni, mert a vasúti hálózat odáig még nincs kiépítve. De Buenos-Ayresből is eltart az ut néhány napig, ha nem sajnáljuk a fáradságot, hogy a Niagara nagyszerűségét is fölülmuló vizeséseket láthassuk. Állítólag az utatlan öserdőtől övezett Parana-folyó vizesései még sokkal hatalmasabb látványt nyújtanak. Néhány év múlva már Rio de Janeiróból vasúton juthatunk el majd a most még megközelíthetetlen, remek természeti tüneményekhez.

P. J.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 7 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A tersattói Frangepán-vá naponta megtekinthető egy korona beléptidj ellenében. (Feljárt a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg diszkertje (a kormányzói palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidj nincs.

— Az „Adriatica” cognacgyár susáki gyáralepe minden előzetes engedély nélkül megtekinthető reggel 9 órától este 6-ig.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántológyár, a papírgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

— **Kotányi Zsigmond Fiumében.** *Kotányi* Zsigmond udvari tanácsos, államvasúti igazgató, ma reggel a budapesti gyorsvonattal *Bacsinszky* Vladimír zágrábi üzletvezető, *Veres* Sándor főellenőr és *Mezey* főfelügyelő kíséretében Fiuméba érkezett.

— **A kereskedelmi kamara ülése.** A kereskedelmi- és iparkamara tegnap este *Cosulich* Lajos elnöklésével ülést tartott. Az elnök megemlékezett *Maynier* Henrik és *Hauptmann* Bentold haláláról s indítványozta, hogy az utóbbi kamarai tag halála folytán megüresedett tisztségre *Frankl* Arnoldot válasszák meg. Több kisebb bejelentés után felolvasták a kereskedelemügyi miniszter átiratát, melyben véleményét kér az arany és ezüst tárgyak mértékhiatesítésének és bélyegzésének új törvénytervezete felől. A kamara véleményét felterjesztik a minisztériumhoz. Ezután a kamara elhatározta, hogy csatlakozik a temesvári társkamrának az ásványolajok postai szállítása tárgyában tett tiltakozásához. A kamara ülésén tárgyalás alá került az Ungaro-Croata tarifaemlése is, melyet a társaság igazgatósága a szénárak drágulásával és egyéb okokkal indokolt.

A titkár bejelentette, hogy ez ügyben értekezlet volt a tengerészeti hatóságon s akkor kimondották, hogy a kirakodási tarifánál alkalmazott tarifaemlést métermázsánként legalább egy fillérrel redukálhatják.

Rövid vita után *Righini* indítványozza, hogy a kamara tiltakozzék a kereskedők ilyenmü megterhelése ellen.

Néhány kisebb ügy döntése után a titkár felolvasta a kamara 1911. évi jelentését. A kamara ezután 2570 koronát szavaz meg vegyes célokra.

Conighi kéri, hogy a jelentést különkülön osszák szét a kamara tagjai között, a kik a titkár olvasásából még nem alkothattak maguknak tiszta képet a kamara működéséről.

Mini indítványozza, hogy a kamara százezer koronáért a város által kibocsátott kölcsönkötvényeket vásároljon. A kamara jóváhagyja az évi jelentést és határozattá emelte *Mini* indítványát. — Az ülés ezzel véget ért.

— **Gróf Wickenburg Márk kerülete.** Balassagyarmatról jelentik, hogy az ottani munkapárt Fáy Albert dr. indítványára a kerület képviselőjéül Sztranyovszky Sándor dr.-t jelölte s erről táviratban értesítette a miniszterelnököt.

— **Az Országos Munkásbiztosítópénztár Fiumében.** A napokban kezdődik meg Rómában a nemzetközi tudóvszelleles kongresszus, amelyen az Országos Munkásbetegsegélyző és Balesetbiztosító Pénztár is képviselteti magát. A pénztár vezetősége, *Garbai* Sándor elnök és dr. *Hann* Dezső főorvos ma reggel a budapesti gyorsvonattal Fiuméba érkeztek s ma este tovább utaznak Anconán át Rómába, hogy a tudóvszelleles kongresszus tanácskozásain résztvegyenek.

— **A pólai kikötőparancsnok nyugalomban.** *Holzner* Ferenc altábornagy, a pólai haditengerészeti kikötő parancsnoka, nyugalomba vonult. Helyét egyelőre nem töltik be.

— **Képkiallítás Abbaziában.** A *Károly István* főherceg védnöksége alatt május 4–12-ig rendezendő abbaziai sportnép alatti a Casino des Etrangers termeiben érdekes kép- és régiségkiállításban lesz alkalmunk gyönyörködhetni, melynek védnökségét szintén *Károly István* főherceg fogadta el. A rendezést *Rubidó-Zichy* Stefánia bárónő vállalta magára, kinek értékes istriai és dalmát régiségait szakkörökben is nagybecsűlik. Miután a tiszta jövedelmet az abbaziai önkényes mentőegyesületnek szánták, a Casino des Etrangers elnöke *Hardegg* János gróf, a kaszinó terméit a legnagyobb előzékenységgel díjtalanul rendelkezésére bocsátotta a rendezőknek, azonfelül pedig nagyobb anyagi támogatást helyezett kilátásba. A kiállítást a főherceg személyesen nyitja meg május 4-én.

— **Kivándorlás Trieszten át.** Az Austro-Americana triesti hajóstársaság jelentése szerint a társaság hajóin 1912. március havában 3339 kivándorló hagyta el Triesztet, a múlt év márciusában elhajózott 1125 kivándorlótól szemben. Ez év első három hónapjában a társaság hajói 5912 utast vittek Amerikába, míg a múlt évben ez a szám 2729-et tett ki.

— **A Magyar-Horvát szabadházaási társaság** hétfőn, április 15-én tartja évi rendes közgyűlést.

— **Városi ügyek.** A városi közművek felügyelőbizottsága ma este ülést tart, amelyen kisebb ügyeket fognak tárgyalni. Hétfőn a vegyes bizottság fog ülést tartani a városháza kisebb üléstermében, hogy a közművek részére szükséges hitelek felett döntsön.

— **Magyar és osztrák kereskedők szervezete Kinában.** A Shanghaiban élő magyar és osztrák kereskedők a Kinabao beállott alkotmányos fordulattal kapcsolatban gazdasági egyesületet alakítottak, melynek célja a megváltozott viszonyok között várható nagy nemzetközi gazdasági forgalomban Ausztria-Magyarországnak is megfelelő szerepet juttatni. Az osztrák-magyar monarchia külkereskedelme a kínai birodalomban eddig kevéssé volt érdekelve, de nem is igen volt szervezve. Most azután az érdekek érvényesítésének, nemkülönben a szervezkedésnek nagyobb tere nyílik.

— **Uj vasut.** Évek óta vajudó terve egy zalamegyei érdekeltiségnek, hogy a stájerországi Radkersburgot Nagykanizsán át vicinális vasut kösse össze *Gyékényessel*. A vasutiervezet azonban — mint Kaposvárról jelentik — kizárólag Zalamegye és Nagykanizsa város érdekei fűződnek és Somogy megye ellenézni is fogja a vicinális megvalósítását.

— **Az utlevélnélküli kivándorlók csökkenése.** Mostanában a magyar határállomásokon igen ritkán fordul elő, hogy oly kivándorlókat utasítanak vissza, akik utlevél nélkül igyekeznek Amerikába. Oka ennek bizonyára az a körülmény, hogy a kiadásra kerülő utlevelekben immár nem jelölnek meg kikötőt, hanem azok minden kikötőn át való utazásra érvényesek. Aki azelőtt Fiuméra szóló utlevelet kapott, de nem akart Fiumén, hanem Hamburgon vagy Brémán át utazni, egyszerűen utlevél nélkül kelt utra és kerülő-kön iparkodott Hamburgba vagy Brémába jui, így tehát maga a kormány volt az oka, hogy nagyobb volt az utlevélnélküli kivándorlók száma. Meg vagyunk győződve, hogy idővel valamennyi kivándorló hozzá fog szokni, hogy utlevelet váltson az amerikai utra, mert hiszen szabadon utazhat vele minden kikötőn, akár Fiumén, Brémán, akár pedig Hamburgon. Előzékeny módon kellene most már minden kivándorlónak utlevelet adni, hacsak katonai szempontból nem forognának fenn akadályok. A kormány amugy is régóta meggyőződött már arról, hogy a kivándorlók csak néhány évi munkára mennek Amerikába, ahonnan megszedve magukat, hazájukba ismét visszatérnek. Minél kevesebb akadályt gördítenek az utlevelek beszerzéséhez elé, annál kisebb lesz az utlevélnélküli kivándorlók száma.

— A kikötőből. Április 11. Ékezett: „Eugenia” osztrák gőzös Santosból 26.481 zsák lenmaggal, 1000 zsák liszttel, 634 hordó olajjal, 40 hordó hussal és 129 hordó zsírral; „Erminia” osztrák gőzös New-Yorkból 2002 tonna vassal, 16.204 drb. dongával és 1170 hordó gyapottal; „Salvo” olasz gőzös Nápolyból érkezett.

Indult: „Audax” olasz gőzös Valenciába, 570 tonna fával; „Dandolo” olasz gőzös Calcuttába 1600 láda kőolajjal; „Carinthia” osztrák gőzös Konstantinápolyba 120 tonna cukorral, 70 tonna riszszel és 100 láda üvegáruval; „Rosetti” angol gőzös Gibraltárba 2600 tonna cukorral; „Arabian” gőzös Liverpoolba 1460 tonna cukorral, 100 tonna fakivonattal és 100 tonna babbal.

— Uj cukorgyár Horvátországban. A magyarországi cukorgyáralapítási mozgalom most átragadt Horvátországba is, ahol egyre-másra indulnak meg a gyáralapítási akciók. Legújabbak — mint Zágrábból jelentik — Pozsegának vannak komoly kilátásai egy nagyobb szabású cukorgyárra. A cukorgyár alapításának tervével egy külföldi konzorcium foglalkozik, amely már beható tárgyalásokat folytat Pozsegán előjáróságával, bizonyos kedvezmények miatt. A község — hír szerint — a legmesszebb menő engedelményeket is megadja és így a cukorgyár megalapítása már csak rövid idő kérdése lehet.

— Harc az amerikai hajózási tröszt ellen. Washingtonból jelentik, hogy a kereskedelmi tengerhajózási bizottság megbízta elnökségét, hogy az amerikai követségeknél és európai konzulátusoknál tiltakozását fejezze ki az idegen hajózási társaságok megegyezései és kartelléi ellen a hajózási tröszt ellen indított s a képviselőház által elfogadott pör előkészítési céljaira.

— A «Titanic» első utja. Londoni jelentés szerint a Withe-Star-Line új nagy „Titanic” óceánjárója, mely méreteiben fölülmulja az összes óceánjárókat, tegnapelőtt Southamptonból első óceántúli útjára indult.

— Baleset a Danubius gyárban. A Danubius-hajógyárban tegnap délután Lauffer Lipót 28 éves budapesti illetőségű munkásra ráesett egy súlyos vasdarab, amely fején súlyosan megsebesítette. Beszállították a kórházba.

— Művészeti Krónika. A nagy művészeti lapok között bizonyára jól megérdemelt méltánylásban lesz része a „Művészeti Krónika”-nak, amelynek első száma most hagyta el a sajtót. Az előkelő ízléssel kiállított és nagy gondjait szerkesztett lap első számát csaknem teljesen Szinyei-Merse Pál művészetének szentelte. A lap kéthavonként jelenik meg s előfizetési ára egész évre 2 korona.

— A bevándorlási törvények revíziója az Egyesült-Államokban. Az utóbbi időben sokat irtak arról, hogy minő drákói rendszabályokat akarnak alkalmazni az Egyesült-Államokban, hogy megakadályozzák a nem kívánatos elemek bevándorlását. Tényleg foglalkoztak efféle tervekkel, de elejtették azt a tervet, hogy új bevándorlási törvényeket léptessenek életbe és megelégedtek azzal a javaslatlall, hogy a fennálló törvényeket revízió alá vonják. De még a revízióhoz is — amint azt most tervezik — természetesen szükséges az Egyesült-Államok kormányának hozzájárulása. A leglényegesebb változtatás, melyet javasolnak, az, hogy a bevándorlási biztos és feljebbvalója, a kereskedelmi miniszter, még nagyobb rendelkezési joggal ruháztassanak fel, mint aminővel már rendelkeznek. Ezzel ajtókapu nyitnának még nagyobb önkénynek, mint amit már most is sokszorosan felpanaszolnak. Kívánatos volna, hogy ezt a módosítást nemcsak hogy ne fogadnák el, hanem ép ellenkezőleg: a bevándorlási biztosnak szabatosan előírják a jogkörét. Ebben elejtették azt a tervet, hogy irni-olvasni nem tudókat a partraszállástól kizárjanak. Nagy előnynek tekinthető azonban, hogy a bevándorlók állami védelem alá helyeztetetik magukat. Az ilyen bevándorlók külön csoportokban a néptelen nyugati államokba szállíttatnak

el és pedig a kormány segélye mellett és felügyelete alatt, de egyes államok kormányzóinak megbízottjai a települési szándékozók már a kikötőben átvesszik a bevándorlási hatóságoktól és különvonaton szállítják az ország belsejébe. A kormány atyai gondoskodása annyira megy ez irányban, hogy ilyen tömegeket elhelyező, illetve szétosztó központi irodákat államköltségen fognak fenntartani az Unio majd minden államában. Ezáltal a bevándorlók decentralizálását akarják elérni, amin a kivándoroltak érdekében csak örülni lehet. Szóval: a revízió nem is lesz oly veszélyes, amint azt megjósolták.

— Pascal orvos. Az Atheneum Könyvtár, melynek első kötetei méltán keltettek szenzációt az olvasóközönség minden rétegében, most negyedik kötetével jelenik meg. E kötet címe: Pascal orvos. Zola ebbe a regényébe egész művészetét, egész lelkét és tehetségét belefektette. Az életnek, a szerelemnek hatalmas himnusza. Pszichológiája mély, meséje kerek, jellemei bámulatosan biztos rajzok. Az ősz Pascalnak és unokahugának, az okos, erősfejű, fiatal Clotildnak, fejlődő szerelmének megrajzolásában a legizgatottabb írói problémák egyikét oldotta meg Zola. A magyar kiadás értékét nagyon emeli, hogy fordítása az eredetinek nyelvbéli szépségeit és előadásának nagy kvalitásait és hatalmát is visszatükrözteti. Ami az olvasót elsősorban meg fogja lepni, az megint a kötet gyönyörű kiállítás, díszes kötése, művészi illusztrációval ékes boríték-lapja és mindezek mellett rendkívüli olcsósága. A vasos, finom papirusos és finom nyomású kötet ára 1 korona 90 fillér.

— Egy anya rémtette. Krosul Kata cirkvenicai asszony a lakásán máglyát rakott és odahurcolta maga mellé 10 éves leányát, akivel együtt szénné égett. A község az elhagyottak nyilvánított kisleányt néhány évvel ezelőtt gondozásra kiadta az anyjának, aki ezért tartásdíjat is kapott. Most azonban erkölcsstelen életmódja miatt el akarták tőle venni a gyermeket s végső elkeseredésében emiatt követte el a véztes tettet. Dr. Horeczky cirkvenicai fűrdőorvos, aki a két hullát megvizsgálta, megállapította, hogy az asszony testén nagy duakodások nyomai látszanak és ebből következtetni lehet arra az erőszakra, amellyel a kisleány a máglyahalál ellen védekezni igyekezett.

— A vendéglős tolvaja. A cantridai fűrdővendéglőben Wolfahrt Ferenc vendéglős kárára elkövetett betöréssel kapcsolatban megirtuk, hogy a betörés elkövetésével Sztanimirovics Károly pincért gyanúsították. Minthogy Sztanimirovics ártatlansága kiderült, a meggyanusított pincér ellen az eljárást megszüntették.

— Hadihajóink utja. Az osztrák-magyar hajóraj április 10-én Patraszba érkezett, ahol négy napig marad.

— Baleset az építésnél. A voloszkai kórház építésénél ma reggel 7 órakor irtózatos robajjal dőlt össze az egyik állvány. A lehulló gerendák és deszkadarabok Kocsis Vencel magyar ácsmestert súlyosan megsebesítették. Kocsist a mentők összezuzott fejjel szállították lakására. A hatóság megindította a vizsgálatot, hogy a vétkes balesetért kit terhel a gondatlanság. Különbben is feltűnő, hogy a Frankovics-féle építkezéseknél az utóbbi időben ugyyszólván napirenden vannak a balesetek.

— Gázolt az autó. Abbáziában ma reggel a Reichstrassen súlyos baleset történt. Az Idegengergalmi vállalat egyik szédületes gyorsasággal száguldó autobusza elgázolta Dungserszy Milovits 28 éves munkást, aki a fején és a mellén szenvedett életveszélyes zúzódásokat. Az Idegengergalmi vállalat trieszti és polai kiránduló autobuszai elien egyre több panasz merül fel a közönség körében, mert az autók a legforgalmasabb helyeken meg nem engedett sebességgel száguldanak. Mint értesülünk a kertletti hatóság ma átiratot intézett az Ide-

genforgalmi vállalathoz s az átiratban súlyos következmények terhe mellett figyelmeztette, hogy a soffőreiket a rendes menetsebesség betartására utasítsák.

TOZSDE

	Apr. 10 zárlat	Mai árf. 1/2 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	834.50	835.—
Osztrák hitelrészvény	657.25	657.—
4%-os koronajáradék	89.35	89.40
Osztr.-magy. államvasut	732.—	732.—
Jelzálogbank	471.—	471.—
Leszámitolóbank	544.75	543.—
Hazai Bank	302.—	302.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	667.—	666.—
Rimamurányi	723.—	722.—
Salgótarjáni	719.—	720.—
Közuti Vasut	784.50	784.—
Városi Villamos	415.—	415.—
Adria	524.—	—
Déli Vasut	107.75	—
Magyar Cukoripar	3150.—	—
Rizsgyár	4050.—	—
Budapesti Gabonátőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza áprilisra	11.59	11.56
Buza májusra	11.60	11.59
Buza októberre	10.92	10.90
Rozs áprilisra	10.32	10.30
Rozs októberre	8.92	8.97
Tengeri májusra	8.95	8.93
Tengeri júliusra	8.91	8.90
Zab áprilisra	9.81	9.90
Zab októberre	8.61	8.66
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	657.50	640.50
Magyar hitelrészvény	834.—	833.50
Osztrák magyar államvasut	731.25	730.—
Alpesi	940.75	941.—
Déli Vasut	—	106.25
Skoda	—	727.—
Osztr. koronajár.	89.60	—

	Legutóbbi köté- sek átlagár.
Fiumei és trieszti értékek:	
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.50
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	7000.—
Magyar Horvát Szabadhajózás	1020.—
Orient tengerhajózási társ.	1210.—
Osztrák Lloyd	548.—
Stabilim. Tecnico	9800.—
Navigazione Libera Triest	555.—
Austro-Americana	266.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	305.—
Litorale Bank és Takarékszövet.	240.—
Banca Fiumana	630.—
Fiumei Népbank	113.—
Magyar Olajgyár	218.—
Prodotti Chimici	8700.—
I. Horvát Takarékpénztár	5700.—
Által. Forgalmi r. t.	2500.—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	500.—
Spalatoí Portland Cement	293.—
I. Trieszti Rizsgyár	362.—
Riunione Adriatica	1009.—
Assicurazioni Generali	4615.—
	1056.—

Hat nyelven értekezni tudó intelligens férfi irodai vagy raktárnoki állást keres, hol szakképzettsége és tudása révén érvényesülhetne. Legjobb referenciák. Cim a kiadóhivatalban.

Hungaria Pensio Lussingrande
Elegáns, napos lakószobák; férfi- és hölgy-szalón, kert, 2 terrasz. Villanyvilágítás.

Teljes penzió: lakás háromszori étkezéssel napi 7.— korona.
Ragályos és tuberkulotikusok nem fogadtatnak be.

Pichelmayer Lajos tulajdonos.

KOLB ISTVÁN (ezelőtt Ertl) MAGYAR ÉTTERMEI
ABBZIA.
Magyar villásreggeli. Rendkívüli olcsó árak.
Állandóan frissen csapolt pilseni és kőbányai sör.
A szállodában olcsó szobák, penzióval vagy anélkül.

126200

Távirat ◀▶ Telefon

Botrányok a képviselőház ülésén.

BUDAPEST, ápr. 12. A rövid husvét szünet után ma ismét megkezdte a képviselőház üléseit. A mai ülést fél 11 órakor nyitotta meg Návay Lajos elnök.

A jegyzőkönyv hitelesítése után az elnöki bejelentésekre került a sor.

Ekkor mindenki feszült izgatottsággal várta a bekövetkezendő eseményeket. A régi Justh-párti taktika szerint ugyanis ilyenkor szoktak megkezdődni a névszerinti szavazások. Az obstruáló ellenzék ma is megfelelt a várakozásoknak.

Az elnök bemutatta Lovászy Márton levelét, amelyben a Háztól nyolcnapos szabadságot kért.

Nyomban utána Kun Béla átadta az elnöknek a husz képviselő aláírásával ellátott névszerinti szavazást kérő ívet.

Az elnök elrendelte a névszerinti szavazást, amely ma szokatlanul nagy érdeklődés mellett ment végbe.

Kállay Tamás munkapárti képviselő, a mikor szavazásra szólították fel, dühösen jelentette ki:

— Nem szavazok! Nekem más dolgom is van! Nincs időm a komédiázásra!

A Ház Lovászy Mártonnak a kért szabadságot megadta.

Szavazás után

Polónyi Géza a házszabályokhoz szólt fel és kifogásolta, hogy Kállay Tamás nem szavazott, ugyancsak a jelenlevő Farkas Zoltán sem jelentkezett, amikor szavazásra szólították fel. A szavazás tehát szabálytalanul történt és így érvénytelen.

Az elnök konstatálja, hogy a házszabályok imperatíve megállapítják, hogy a jelenlevő képviselőknek kötelességük szavazni s aki ezt elmulasztja, az házszabálysértést követ el.

Gróf Batthyányi Tivadar indítványozza, hogy a szavazást ismételjék meg.

Návay helyét az elnöki székben Beöthy Pál foglalja el s konstatálja ő is, hogy Kállay Tamás szembehelyezkedett a házszabályokkal és az elnöki figyelmeztetéssel, amikor elmulasztotta a szavazást, ezért javasolja, hogy vita nélkül utasítsák Kállay Tamást a mentelmi bizottsághoz.

(Nagy zaj. Felkiáltások a baloldaltól: Így nem lehet elnökölni!)

Elnök percekig csöngtet, majd a legnagyobb zajban kihirdeti a szavazás eredményét, amely szerint a Ház Kállay Tamást a mentelmi bizottsághoz utasítja.

Kun Béla zárt ülést kérő ívet ad át az elnöknek.

Elnök elrendeli a zárt ülést, amelyen Holló Lajos indokolta meg a kérvényt. Az ellenzéknek az álláspontja, hogy az imént lefolyt jelenetnek hasonló parlamenti erőszakoskodásokat meg kell akadályozni.

Szmrecsányi György: Tessék nyíltan megváltoztatni a házszabályokat.

Návay Lajos annak a nézetének ad kifejezést, hogy a Ház a Kállay ügyében nem foglalhatott el más álláspontot, minthogy Kállayt a mentelmi bizottsághoz utasítsa.

Ezzel a zárt ülés véget ért.

Az ülés végén Eitner Zsigmond intézett interpellációt a belügyminiszterhez, hogy van-e tudomása arról, hogy a komáromi választás befejezése után szuronyos csendőrökkel kergették szét a függetlenségi választópolgárok táborát. A kereskedelmi minisztert pedig az iránt interpellálta meg, hogy van-e tudomása arról, hogy a komáromi választásnál a vasúti és postai alkalmazottakat presszionálták a munkapárt jelöltre szavazni.

Az interpellációkat kiadták a minisztereknek s ezzel az ülést befejezték.

Sándor Pál — Auffenberggről.

BUDAPEST, ápr. 12. Mialatt a képviselőház üléstermében a névszerinti szavazás folyt, künn a folyosón gróf Tisza István és Sándor Pál szenzációs érdekességű beszélgetést folytattak lovag Auffenberg hadügyminiszterrel. Sándor Pál ezt a kijelentést tette:

— Auffenbergnek okvetlenül mennie kell. Igazán nem tudom elképzelni, hogy mi szótlanul nézzük ennek az embernek megmaradását a hadügyminiszteri székben. S csodálkozom, hogy te is, aki pedig oly energikusan léptél fel ellene, nem teszel semmit. Nem is tudom, hogy miképpen viselkedjünk majd vele szemben a delegációban.

Gróf Tisza István így válaszolt.

— Sok tekintetben igazad van. Azonban meg kell gondolnunk nekünk azt is, hogy a hadügyi költségeket nem Auffenbergnek, hanem az országnak szavazzuk meg.

Elzárta a feleségét.

BUDAPEST, ápr. 12. Lovrics ügyvéd ma megjelent a főkapitányságon, ahol fejelentést tett Domokos Mátyás ellen, aki feleségét, Liptai Mariskát lakásán bezárva tartotta. A rendőrség néhány detektívje Tóth kapitánnyal Domokos lakására ment és kiszabadította a szabadságától megfosztott asszonyt. Domokos nagy botrányt csapott és ellene szegült a rendőrségnek, amely kimondta, hogy a férjnek nincs joga feleségét arra kényszeríteni, hogy vele együtt éljen. Együttal megindították a férj ellen az eljárást személyes szabadság megsértése és magánosok elleni erőszak címén.

Csecsemőhulla a Dunában.

BUDAPEST, ápr. 12. Az óbudai hajógyári sziget felső részénél két munkás, 3—4 hónapos leánycsecsemő hulláját fogta ki a Dunából. A rendőrorvos megállapította, hogy a gyermeket a vízbekerülése előtt megfojtották. A csecsemő fülében gyöngyös aranyfüggő volt. Ez a függő és a diszes lila selyempólya a rendőrség szerint olyan jelek, amelyekből a nyomozás eredményességére következtethetnek.

Elfogott csaló.

SZÉKESFEHÉRVÁR, ápr. 12. A siófoki csendőrség megkeresésére a székesfehérvári rendőrség letartóztatta Mészáros Károly országos hírű szélhámost, aki a legutóbbi időben számos somogy megyei gazda nevére váltókat hamisított és azokat különféle intézetekben leszámítottatta. A kaposvári rendőrség emiatt már rég körözöttte. A székesfehérvári rendőrség most azon fáradozik, hogy Mészáros büntetőjelműt összeállítsa.

Osztrák hajó katasztrófája.

MADRID, ápr. 12. Teneriffából érkező távirat szerint egy osztrák gőzös ott elsüllyedt. A hajó háromszáz utasát megmentették.

RÓMA, ápr. 12. Teneriffai távirat szerint a „Sofia Hohenberg” osztrák gőzöst baleset érte, melynél 26 osztrák, magyar és spanyol utas megsebesült. A sebesülteket egy itteni kórházban helyezték él.

Álhir a pápáról.

BERLIN, ápr. 12. Egy távirótiszt felületességéből elterjedt a pápa halálhíre, amelyet csak később cáfoltak meg. Egy Rómában feladott sürgönyben a távirász az „il padre” szót „il papa”-nak vette és ebből keletkezett a tévedés. A madridi nunciaturára is elterjedt ez a hír, amely nagy rémületet keltett.

Bethmann-Hollweg utazása.

KORFU, ápr. 12. Bethmann-Hollweg német kancellár ma este 8 órakor a „Kolberg” hadihajó fedélzetén elhagyta Korfut és visszatért Németországba.

Omnibuszkatasztrófa.

LISSZABON, ápr. 12. Oportoból jelentik, hogy egy utasokkal telt aautomobilomnibusz fékromlás következtében összeütközött egy másik automobilal. Kilenc ember szörnyethalhaten súlyosan megsebesültek.

Elsüllyedt vitorlás.

VELENCE, ápr. 12. A „Riccardo S.” nevű vitorlás, amely a napokban dongarakkal mánnal elindult Velencéből, Chioggia közelében elsüllyedt. Legénységéből két ember vízbe fullt.

A Salvarsan.

KRISZTIÁNIA, ápr. 12. Bugge állatorvos Ehrlich Salvarsanját mellbeteg lovaknál kitűnő sikerrel alkalmazta.

A Mandzsu-dinasztia sorsa.

SENPÉTERVÁR, ápr. 12. Diplomáciai körökből szerzett értesülés szerint a kínai udvar a legközelebbi napokban elhagyja Pekinget.

Kormányválság Szerbiában.

BÉCS, ápr. 12. A „Zeit”-nak jelentik Belgrádból, hogy a miniszterek között keletkezett nézeteltérések folytán nem lehetett minisztertanácsot összehívni. Milovanovic igyekszik a kormányt legalább az új választások befejezéseig fenntartani.

Oroszország és Törökország.

SENPÉTERVÁR, ápr. 12. Hivatalosan megcáfolják a külföldi lapoknak azt a hírt, hogy Oroszország Törökország ellen fegyvert kezik. A híreknek a kiadott nyilatkozatok szerint semmi alapja sincsen.

Lefoglalt német gőzös.

HAMBURG, ápr. 12. A „Levante” Linie hajóstársaság „Pülv” nevű gőzöst, amely március végén Alexandria felé indult, olasz hadihajók lefoglalták. A hajó tizenegy tonna municiót vitt a „Gaja” német csatahajó részére.

Első fumei magyar uri és női**FODRÁSZTEREM**

● Fiume, Adria palota. ●

Végez hajmosást, hajfestést külön női teremben. Mindenféle hajmunkát olcsón teljesítetnek. Lakásokba, úgyszintén egyes meghívásokra, mint havi előfizetésekre ügyes fodrásznőt küldünk.

Az uri teremben jó és pontos kiszolgálás.

Telefon II-60.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

A dán királyi pár Nizzában.
KOPENHÁGA, ápr. 12. *Fridrich* király és királyné *Thyra* és *Dagmar* hercegnőkkel *Gusztáv* herceggel ma délután Nizzába utaztak.

Működő vulkán.

NEW-YORK, ápr. 12. Az alabamai Mount St. Helensről jelentik, hogy egy eddigre ismeretlen gőzök felépítésének jelentése szerint a Panama-szoros felületi Bocca del Torton a Chiriquet-vulkánhoz tartozik. A láva falvakat öntött el és több ezer ember esett a tűzhányó áldozatául.

A pápa fogad.

RÓMA, ápr. 12. A pápa, akinek egészségi állapotáról a napokban kedvezőtlen hírek érkeztek el, tegnap nagy számban fogadta a szentpétervári érkezőket.

Cselédbiztosítás. Alapított 1872. Életbiztosítás.

„CARITAS“

Önsegélyző egyesület m. sz.
Igazgatósága: Budapest V., Váci-körút 46. (saját háztán)

Biztosítsa cselédjét.

Az 1898. évi XXI. t. c. szerint a megbetegedett cseléd közkórházi ápolási költségeit a cseléd gazdája tartozik megfizetni.

Biztosítás esetén a kórházi díjakat a Caritas fizeti.

Évi díj cselédenként 5 Kor.

tekintet nélkül a cseléd változására!
A Caritasnál élet és gyermekbiztosítások is köthetők.

Biztosításokat fölvesz a Caritas

Fiumei Főügynökség

Balázs Márton, Via Galileo Galilei 7. l. em.
Telefon 14-15.

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férfiruhához	1 szelvény 15 korona
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 17 korona
elegendő, csak	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20—K-ért szintegy felöltőszövetet, turistalődönt, selyemkamgarnt stb. gyári áron küld mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert postógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövet-szükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruiban.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

Bonavia szálló

Via Edm. Amicis. 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és arnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ösforrás sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási R.-T., Fiume.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrovidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Castelnovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzösek közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfú-Patras kétszer havonként.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államvasutak városi menetjegyjirodája

Ékszer - arany - ezüst és china-ezüst-árak

dús választékban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Steiner Ferencz

ékszerész cégnél.

:-: Fiume, CORSO 35. :-:

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

a cantridai fürdő vendéglőjét átvettem.

Izletes, jó konyha kitűnő bel- és külföldi borok és sörök, gyönyörű kerthelyiség és óriási terras áll t. vendégeim rendelkezésére. Számos látogatást kér

WOLFAHRT JENŐ vendéglős.

Lincrusta és Linoleum Tapéták

Jerk és Schuschitz Tapétaárúházában,

Wien IV. Gumpendorferstrasse 6. kaphatók.
Minták és költségvesések kívánatra díjmentesen.

„Margherita“ mozgó
Via Alessandro Manzoni 3.

Csütörtök április 11-től vasárnap 14-éig.

A Kaspi tenger.

Felvételek a valóságból

Elkényeztetés vagy A két testvér.

Nagyszabású drámai mű.

A múlt emléke.

Igen érdekfeszítő dramatika.

Bebé és a Julia szerelme.

Igen nevetető.

BUCCARI

BRIDIĆ I. KÁVÉHÁZA

a kikötőben. Fagylalt, jegeskávé. Kávéházi italok. Különböző hírlapok.

„ADRIA“ szálló és étterem

Via Adamich 5. szám. Telefonszám 482.

Kitűnő konyha. - Kőbányai polgári sör. - Elegáns vendégszobák, tengeri kilátással. - Jól elkészített tengeri halak.
Tulajdonos Tranquillo de Negri.

A Tengerpart

kiadóhivatala és szerkesztősége a Vicolo dell' Ospedaleban levő Wurzer ház 1. emeletén van.

Ha egészségét félti

„ADRIA“

savanyu vizet igyék,

mely igen-olcsó és kristálytisza. Baktériummentes magas hegyi forrásvíz. Természetesen szénssavval telítve fertőző betegségek-nél, étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél igen hasznos ital. Borral keverve kellemes üdítő hatású.

Mindenhol kapható!

Töltőtelep **ABBZIA** Friedrichshof.

Ne vegyen ékszer!

mig meg nem győződik arról, hogy a legdivatosabb ékszer, legolcsóbban nálam szerezheti be

Vincze János, ékszerész
ABBZIA, Antoniushof.
Divatos korall tárgyak.

Guczul András

ABBZIA Antoniushof

Elsőrangú uri és női szabó.

Kitüntette a párizsi nemzetközi kiállításon. A tavaszi és nyári ujdonságok már kaphatók.

Ruhavasalás elfogadtatik.

Austro-Americana - Trieszt.

rendszeres szolgálat Trieszt és Olaszország, Görögország, Spanyolország Észak-, Közép- és Dél-Amerika között.

Közei indulások Triesztből:

New-Yorkba az „Alice“ személyszállító gőzösn	április 13-án
az „Oceania“	27-én
és Philadelphiába „Giullia“	27-én
Philadelphiába „Mray“	18-án
Patras, Almeria, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo és Buenos-Ayresbe az „Eugenia“ szem. száll. gőzösn	április 18-án
Rio de Janeiro, Montevideo, és Buenos Ayresbe a „Zadera“ gőzössel	április végén

Teherforgalom.

Triest, New-York, Philadelphia—New-Orléans	3 indulás havonént
Savanna—Triest	2
Pensacola—Triest	1
New-Orléans—Triest	1
Galveston—Triest	1

Körutazás a földközi tengeren a társaság »Kaiser Franz Joseph 1.« uj, nagy oceanjáró gőzöselével. Indulás Triesztből május 8-án Póla, Gravosa (Ragusa), Corfú, Malta, Tunisz (Carthagine), Aiaccio, Villafranca (Nizza és Montecarlo), Taormina, Cataloco (Olimpia), Cattaro, Spalato, Zara érintésével. Visszaérkezés Triesztbe május 22-én. Utazási árak 310 koronától felfelé, az élelmezést beleértve.

Tudakozódni lehet az igazgatóságnál, Trieszt, Via Molin Piccolo 2. (Táviratcim: Cosulich, Trieste) Schenker és Tsa főügynökségnél Bécs I., Neuhorgasse 17., az utas-irodánál Bécs, II., Kaiser Josef-strasse 36 és a társaság más ügynökségeinél.

ABBZIA

Café Wagner Kávéház.

Fényűzően berendezett kávéterem. Külön játék és biliárd szalonok. Tengerparti terrasza és kerthelyiség. Bel- és külföldi lapok nagy mennyiségben. Különlegességek és frissítők.

Számos látogatást kér

WAGNER RICHARD, tulajdonos

LOVRANA

„ADRIA“ KÁVÉHÁZ

Nagy strandterrasza, gyönyörű tengeri kilátás. A legelőkelőbb társaságok találkozó helye. Abbaziából hajón és villamoson kellemes kirándulás.

Tulajdonos: **Glück Alfonz**
a Quarnero kávéháznak sok éven át volt igazgatója.

Kávéház megnyitás!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a volt Balaton vendéglő helyiségében levő

Riviera kávéházat átvetttem.

Éjjel nyitva. — Kitűnő kávéházi italok — Szombat és vasárnap zene. — Biliárd.

Tisztelettel **Farkas Arnold** kávé

Az összes államokban szabadalmazott és mindennemű kalács, tészta és kenyér dagasztására szolgáló

Eclipse dagasztógép

a jelenkor legtekélyesebb gépe, megtakarít időt és pénzt és **minden konyhában nélkülözhetetlen.**

Három perc alatt lehet vele 6 kg-nyi tésztát, bárminőt, akár kenyér akár sütemény készítésére a legkisebb parányig tökéletesen átdagasztani. A gép acélból készült, egyszerű szerkezettel bír, duplán be van fehér horgannyal, vonva nem rozsdásodik soha és minden asztalon könnyen megerősíthető. Ára 30 K. Szállítja a **The Eclipse Selling Company** képviselője a magy.-oszlák monarchia részére **E. kel Egon**, Fiume, Via del Fosso 9.

Varieté=Hotel Susák.

Estéknként elsőrendű varieté-előadások.

Kezdeté féltíz órakor. Beléptidij 1 korona.

ROSENBERGER B.

és Testvére butorraktára

Fiume Corso 34 (Struppi ház) Telef. 504.

Ujra megnyitott a via Belvedere 290 sz. Grossich házában (ex Majetich) levő

nagy drogéria

Az üzlet gazdagon fel van szerelve az összes szakba vágó cikkekkel u. m. ásványvizek, sebészeti tárgyak, közönséges és zománc festékek, ecsetek, likőresz-szencek, olajok, tűzijátékok, hajkefék, fogkefék, ruhakefék, toalettcikkek, illatszer-ek, spiritusz, benzin, petroleum stb.

Magyar kiszolgálás

A közönség nagybecsű pártfogását kéri **a tulajdonos.**

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart“ lapkiadó vállalat.

BUCCARI egyetlen modern szállója

„Jadran“ szálló

Kitűnő étterem s kávéházzal. - Magyar ** konyha. - Legjobban ajánlható. **

Tulajd. **Homolka Károly.**

NOVI Cirkvenica mellett, az Adria legszebb üdülőhelye.

„SAN MARINO SZÁLLÓ“

közvetlenül a tengerparton. Teljesen új, modernül berendezett szobák. Saját hideg és meleg tengeri fürdők. Telefon, távirda :: a házában. Pompás étkezés. ::

CIRKVENICA

Bellevue szálló es penzió

A legszebb fekvésben, a moloval szemben. Gyönyörű terrasza. * Kitűnő konyha. :: Csupa tengerre nyíló szoba. ::

Cirkvenica Klotild főhercegnő

szálló 1 percnyire a kikötőtől. Szobák 2.-- koronától feljebb. !! Az étteremben olcsó árak. !!

Nyomatott a „Mercur“ nyomdában Fiume.